

1.20 MIHIN TEEPUSI KUULUU?

SANASTO JA RAKENTEET

Tämä tuokio on jatkoa O20-tuokiolle.

Jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen liittyvää sanastoa:

erilaiset jätteidenkeräysastiat

eri kotitalousjätteet

"Mihin teepussi kuuluu?"

"Teepussi kuuluu biojätteeseen."

TARVIKKEET

- maalarinteippiä ja tusseja nimilappuja varten
- sanastomonisteet jaettavaksi oppijoille
- opetuskuvat tuokiosta O20:

1. lajittelu
2. biojäte
3. sekajäte
4. kartonki
5. paperi
6. metalli
7. muovi
8. pullonpalautus
9. lasi
10. apteekki
11. vaarallinen jäte
12. paristokeräys
13. maitotölkki
14. teepussi
15. vaippa
16. paristot
17. muovipullo
18. pahvilaatikko
19. sanomalehti
20. lääkkeet
21. säilyketölkki
22. lasipurkki
23. panttipullo
24. akku
25. banaaninkuoret
26. tupakan tumppi
27. munakenno
28. kirjekuori
29. kuumemittari
30. öljykanisteri

TUOKION KULKU

Tervehdykset ja esittäytyminen

Ohjaaja ja apuohjaaja tervehtivät oppijoita: *"Tervetuloa, mukava nähdä!"*. Istutaan piiriin ja esittäydytään. Ohjaaja tekee itselleen nimilapun, osoittaa itseään ja kertoo nimensä: *"Minä olen..."*. Apuohjaaja tekee samoin ja osoittaa sen jälkeen vuoron piirissä seuraavana olevalle oppijalle. Kaikki esittäytyvät samalla tavalla.

TAVOITTEET

Ohjaaja ottaa opetuskuvat 1,2 ja 14. Hän näyttää opetuskuva 1 ja sanoo: *"Tänään opimme lisää lajittelua."* Sitten ohjaaja näyttää kuvaa 14 ja sanoo *"Opimme kysymään 'Mihin teepussi kuuluu?'"* sekä kuvaa 2 ja jatkaa *"ja vastaamaan 'Teepussi kuuluu biojätteeseen'"*.

SANASTON MALLINNUKSEEN

Sanasto harjoitellaan kahdessa osassa. Ensin kerrataan tuokiosta O20 opitut eri jätteidenkeräysastiat 2-12 ja sen jälkeen harjoitellaan eri jätteet 13-30. Ohjaaja voi vähentää tarvittaessa jättekuvien määrää ja ottaa tuokioon mukaan jättekuvista vain kuvat 13-24. Tällöin loput harjoituksista tehdään näillä valituilla opetuskuvilla.

Ohjaaja näyttää ensin yksitellen opetuskuvat 2-12 ja sanoo kuvan sanan (*biojätteeseen/sekajätteeseen/kartonkiin* jne.) selkeästi ääneen. Toisella kerralla ohjaaja näyttää yhden kuvan kerrallaan apuohjaajalle, joka sanoo kuvan sanan. Ohjaaja pyytää käsieleillä oppijoita toistamaan. Toistetaan sanat vielä kerran: ohjaaja näyttää kuvan, sanoo sanan ja oppijat toistavat.

Mallinnetaan samalla tavalla opetuskuvien 13-30 sanat. Uudet sanat 13-30 käydään läpi ainakin kaksi kertaa.

PUHUVAN SANAKIRJAN MALLINNUKSEEN

Ohjaaja esittelee sanakirjan: *"Tässä on... Hän auttaa"*. Apuohjaaja asettuu seisomaan ohjaajan taakse takaviistoon kämmen ojennettuna. Ohjaaja ottaa yhden opetuskuvan ja sanoo siinä olevan sanan. Toisen kuvan kohdalla ohjaaja esittää, ettei hän muistakaan sanaa. Ohjaaja koskettaa apuohjaajan (sanakirjan) kättä ja sanakirja sanoo oikean sanan, jonka ohjaaja toistaa. Näytetään vielä kerran.

SANASTON HARJOITTELU

Tässä harjoituksessa harjoitellaan vain uudet sanat eli opetuskuvat 13-30. Opetuskuvat 1-12 jäävät odottamaan.

Ohjaaja laittaa äsken harjoitellut opetuskuvat 13-30 pinoon. Hän näyttää päällimmäistä kuvaa (esim. maitotölkki) oppijoille ja sanoo kuvassa olevan sanan, oppijat toistavat. Ohjaaja laittaa kuvan pinon alimmaiseksi ja ojentaa pinon apuohjaajalle. Apuohjaaja näyttää päällimmäistä kuvaa oppijoille ja sanoo siinä olevan sanan ja oppijat toistavat. Apuohjaaja siirtää sitten kuvan alimmaiseksi. Apuohjaaja ojentaa pinon piirissä seuraavana olevalle oppijalle ja asettuu itse sanakirjaksi takaviistoon aina vuorossa olevaan oppijaan nähden. Käydään opetuskuvat läpi muutamaan kertaan.

DIALOGIN MALLINNUK: MIHIN VAIPPA KUULUU?

Ohjaaja näyttää ensin opetuskuvaa 1 (lajittelu) ja sanoo *"Nyt lajitellaan!"*. Tarvittaessa ohjaaja näyttää ja sanoo vielä kerran eri jätteidenkeräysastiat, oppijat toistavat. Ohjaaja laittaa opetuskuvat 2-12 esille pöydälle tai lattialle oppijoiden piirin keskelle niin, että kaikki näkevät ne. Ohjaaja ottaa itselleen pinossa opetuskuvat 13-30. Hän näyttää apuohjaajalle yhtä opetuskuvaa (esimerkiksi vaippa) ja kysyy apuohjaajalta *"Mihin vaippa kuuluu?"*, oppijat toistavat. Ohjaaja antaa vaippa-opetuskuvan apuohjaajalle, joka vastaa *"sekajätteeseen"*, oppijat toistavat. Apuohjaaja laittaa vaippa-opetuskuvan oikean jätteidenkeräysastian päälle ja sanoo *"Vaippa kuuluu sekajätteeseen"*. Oppijat toistavat. Mallinnetaan sama dialogi vielä toisella opetuskuvalla.

DIALOGIN HARJOITTELU: LÄÄKKEET KUULUU APTEEKKIIN.

Opetuskuvat jätteidenkeräysastioista jätetään esille ja ohjaaja ottaa kaikki harjoitellut jättekuvat pinossa itselleen. Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi oppijoiden piirin taakse. Ohjaaja näyttää vuorossa olevalle oppijalle jotakin jättekuvaa ja kysyy *"Mihin x kuuluu?"* ja ojentaa kysytyn jättekuvan oppijalle. Oppija vastaa. Oppija laittaa kysytyn opetuskuvan oikean jätteidenkeräysastian päälle ja sanoo esimerkiksi *"X kuuluu sekajätteeseen"*. Puhuva sanakirja auttaa tarvittaessa.

Ohjaaja ojentaa opetuskuvat eri jätteistä vastanneelle oppijalle ja kysymysvuoro siirtyy hänelle. Ohjaaja kannustaa oppijaa kysymään seuraavana vuorossa olevalta oppijalta sanomalla *"Kysy!"*. Käydään koko kierros läpi, tarvittaessa toisen kerran.

TUOKION LOPETUS

Jaa oppijoille sanastomonisteet. Toistakaa monisteiden sanat ja fraasit vielä kerran. Taputtakaa yhdessä, kiitä ja kehu oppijoita: *"Hienoa, hyvin tehty! Nähdään ensi kerralla! Hei hei!"*.